

Eerste hulp bij grammaticale problemen

Handreiking Grammatica voor diagnostiek en behandeling van kinderen met TOS tussen 4-12 jaar

Annette Scheper, Annemarie Kerkhoff, Ellen van Sambeek, Lisa Veldt, Wendy Blikendaal, Lianne Geurts, Lisa van Eijl, Susan Arts, Geke Boomsma, Steffie van Gils, Baukje Kingma, Maartje Kobesen, Linda van den Oever & Evelyn Verver

Achtergrond

- Grammatica/morfosyntaxis is een kernprobleem bij (oudere) kinderen met TOS, zoals:
  - Kortere zinnen
  - Verkeerde woordvolgorde
"hun allemaal rommel maken"
  - Verkeerde vervoeging
"die gooi 'em in de lucht"
  - Moeite met (complexe) bijzinnen
"daar heb je ook een winkel waar ijsjes in zit"
- Geen uniforme werkwijze in diagnostiek en behandeling in basisschoolleeftijd.
- Logopedisten zijn vaak minder zeker op het gebied van grammatica t.o.v. andere taallagen (Bruinsma et al., 2020).

Doelen project

- Professionals handvatten bieden in de diagnostiek en behandeling van grammaticale problemen bij kinderen met TOS (4-12 jaar).
- Inzet van effectieve behandelmethodes en ondersteunende technieken (zoals recasten) bevorderen.
- Effectiviteitsstudie (2023-2026)

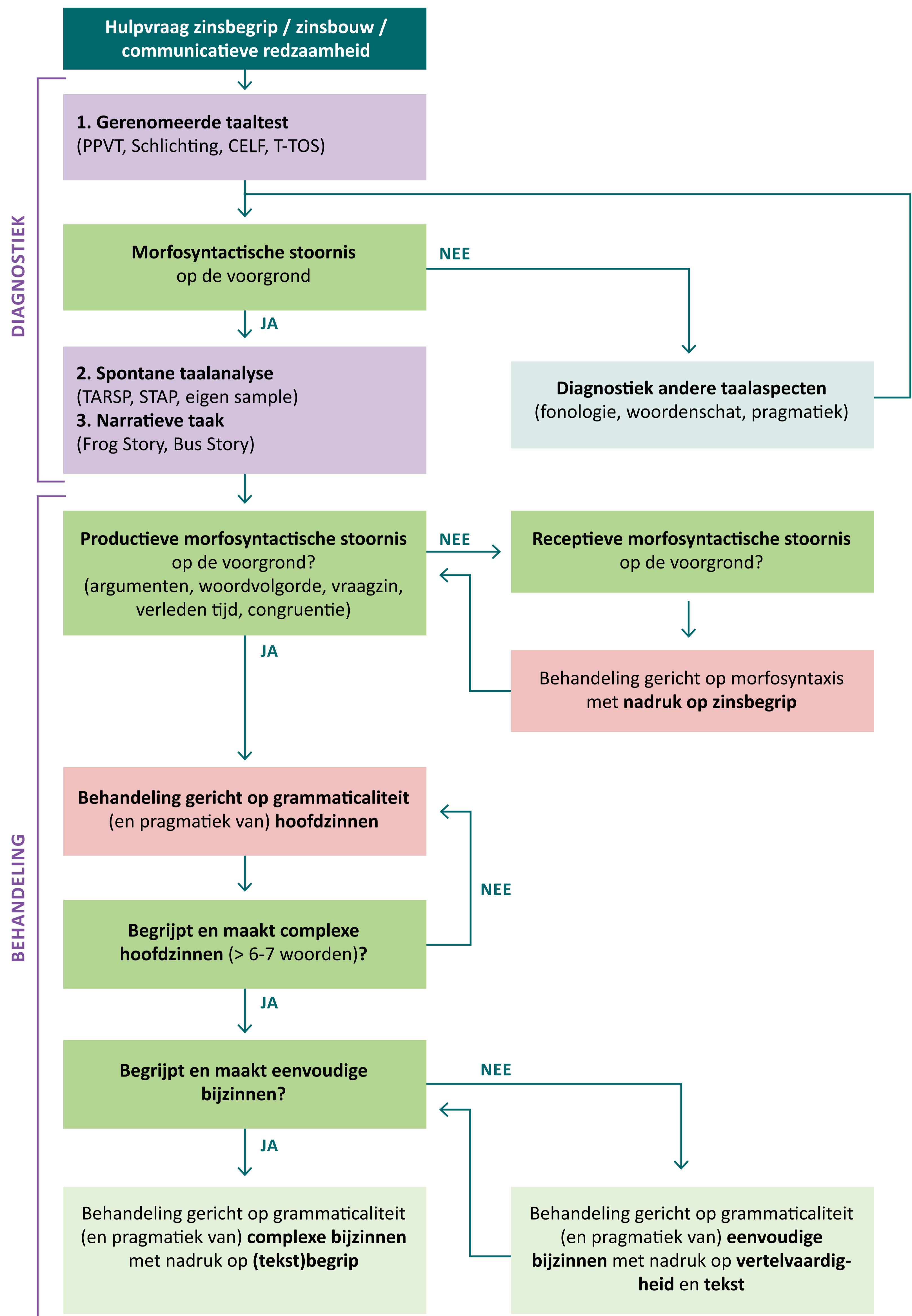
Beslisboom

- Gebaseerd op inzichten uit de literatuur en klinische praktijk van Auris en Kentalis.
- Geeft richting aan het kiezen van geschikte meetinstrumenten en behandeldoelen.

Denk mee!

- Werk jij als professional met kinderen met TOS in de basisschoolleeftijd? Wij zijn benieuwd naar jouw werkwijze en feedback!
- Neem een kaartje van de stapel, beantwoord de vragen en stop het kaartje in de ideeënbus. Of ga met ons in gesprek!

BESLISBOOM MORFOSYNTACTISCHE STOORNIS 4 - 12 JAAR

Heb je de hele beslisboom doorlopen? Dan kan je evaluerende diagnostiek uitvoeren en het behandelplan bijstellen. Je kan de beslisboom opnieuw doorlopen als dat nodig is.

Vragen:

- Komt de beslisboom overeen met jouw handelen bij grammaticale problemen? (Wat doe jij anders en waarom?)
- Wat zou jij willen veranderen of toevoegen aan de beslisboom?
- Wat zijn jouw overwegingen bij het kiezen van een behandeldoel?

Wil je meer weten over het project?

Ga naar www.deelkracht.nl/projecten/handreiking-grammatica of scan de QR-code.

